

Povijesne infrastrukture prostornih podataka na primjeru starih pomorskih karata

Josip FARIČIĆ, Sveučilište u Zadru, Odjel za geografiju, Dr. F. Tuđmana 24i, 23000 Zadar

Karte su izuzetno važne baze prostornih podataka. Iz njih se neposredno mogu iščitati različiti elementi prostornih podataka, a k tome i metodologija njihova prikupljanja, način obrade i namjena. Povijesne infrastrukture prostornih podataka stoljećima je obilježavala nesustavnost, parcijalnost i metodološka neujednačenost što je kod korisnika zacijelo dovodilo do pogrešnih zaključaka i, sukladno tome, pogrešnih odluka. To se na osobit način očitovalo u sferi pomorske kartografije kod koje je kvaliteta geografskih podataka izravno povezana uz sigurnost plovidbe. Zapravo kvantiteta i kvaliteta prikazanih prostornih podataka bila je proporcionalno vezana uz preciznost geografske percepcije odgovarajućeg navigacijskog akvatorija, a metodološka ujednačenost uz mogućnost višestruke međunarodne komunikacije koja je u pomorstvu neizostavna. Sve dok proces prikupljanja, obrade i prikazivanja geografskih podataka krajem 18. i početkom 19. st. nije bio sistematiziran i institucionaliziran, pomorske karte nisu mogle poslužiti kao vjerodostojan i siguran izvor različitih informacija pomorcima i svima drugima kojima su prostorni odnosi u obalnim, otočnim i morskim područjima bili od prvorazredne važnosti. U slučaju pomorske kartografije Jadrana modernizacija u izgradnji sustavne infrastrukture prostornih podataka nastupila je tek tijekom kratkotrajne francuske uprave početkom 19. st. tijekom parcijalne hidrografske izmjere koju je od 1806. do 1809. predvodio Ch. F. Beautemps Beaupré, a koju je nedugo zatim dovršila austrijska mornarica. Taj složeni i prekretnički posao rezultirao je kapitalnim kartografskim ostvarenjem – zbirkom *Carta di Cabottaggio del Mare Adriatico disegnata ed incisa sotto la direzione dell' I. R. Stato Maggiore* 1822–1824. i pratećim peljarom *Portolano del Mare Adriatico* Giacoma Marienija 1830.

Ključne riječi: povijesna infrastruktura prostornih podataka, pomorska kartografija, Jadran

[Prezentacija u PDF-u.](#)

[Go back](#)

Milan KONECNY, Laboratory on Geoinformatics and Cartography, Department of Geography, Faculty of Science, Masaryk University, Kotlarska 2, 61137 Brno, Czech Republic

Many of last year disaster situations provided evidence that the disaster management process is only partly successful and all paradigmae of disaster management should be urgently improved. Tsunamis, earthquakes, floods, land slides, fires and other analyses done after such catastrophes shows that usage of modern maps and geoinformatic methods are still not realized fully and not accepted as one of the main preconditions of other steps in such a situation. The author of the paper will overview contemporary, state of the art of the potential usage of above mentioned methods on the basis of EU projects (GMES, INSPIRE) in disaster management situations and recommend some important steps for better cooperation of cartographic and geoinformatic community with other partners (incl. public administration). Research plans of newly established ICA Commission on Cartography for Early Warning and Crises Managemet will also be announced.

Keywords: disaster management, GMES, INSPIRE, ICA

[Abstract in PDF.](#)

[Go back](#)